

ה"ת 5118/12/23 - יחיא ברמכי נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

ה"ת 5118-12-23 ברמכי נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופטת אסתר טפטה גרדי
מבקש באמצעות עו"ד אמיר חאג' יחיא ברמכי
נגד
משיבה באמצעות דימה סקליאר מדינת ישראל

החלטה

1. לפני בקשה להחזרת תפוס, לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] התשכ"ט-1969 (להלן - הפסד"פ).

החקירה בתיק שלפני טרם הסתיימה וטרם הוגש כתב אישום.

2. כעולה מחומר החקירה שהוגש לעיוני, ביום 2.12.23 סמוך לשעה 19:57 נהג המבקש ברכב פרטי תוצרות "פולקסווגן" גולף GTI שמספרו 7440453 באבו סנאן, נעצר על ידי שוטרים ונמצא שהרכב אינו תקין.

כעולה מחוות דעת בוחן דימה סקליאר שצורפה לתיק החקירה ברכב בוצעו שינויים מבניים מהותיים שיש בהם כדי לסכן את ציבור משתמשי הדרך.

עוד עולה מתיק החקירה כי רישיון הרכב פקע ביום 7.2.22.

טענות הצדדים

3. המבקש עותר לשחרור הרכב התפוס מהטעמים שלהלן:

א. הרכב שייך למבקש ובבעלותו ולא בוצעו שינויים.

ב. הרכב תפוס כבר 36 ימים.

ג. לטענת המבקש, בעת הגעת השוטרים רכבו חנה בצד הכביש, מאחר שהגרר שהיה אמור להובילו הורידו בשול הדרך, נוכח מחלוקת כספית שהתעוררה ביניהם. לדבריו הוא לא נהג ברכב והרכב לא היה בנסיעה.

ד. אשר למסוכנות נטען כי ככל שקיים ליקוי יש לשחרר הרכב בכפוף לתיקונו ולכל תנאי נוסף שיקבע בית המשפט, ולאחר מכן להחזירו למשטרה לבדיקה.

ה. נטען כי המבקש זומן לחקירה, מסר עדות בה טען שלא נהג ברכב ולא הוצג בפניו כל ליקוי. כן נטען כי המשיבה לא בדקה את טענתו בדבר מצלמת כביש במקום.

המשיבה מתנגדת להחזרת התפוס מהטעמים הבאים:

א. לטענתה, הרכב היה בתנועה ובנהיגה בעת ביצוע העבירה. כעולה מחוות דעת הבוחן ומהתצלומים שצורפו אליה עולה כי הרכב עבר שינוי מבנה בצורה מובהקת, ואין מדובר בליקוי טכני בלבד אלא בליקוי חמור שנשקפת ממנו מסוכנות.

ג. הנהג הודה בחקירתו כי ברכב היו ליקויים והוא לא תיקנם.

ד. אין זו הפעם הראשונה שברכב מבוצעת עבירה של נהיגה במצבו הנוכחי, ומכאן שהרכב מסכן את משתמשי הדרך, סיכן אותם, ואם ישוחרר ימשיך לסכן עוברי דרך והנהג ימשיך ויבצע עבירות דומות.

ה. החל הליך של בקשת אישור להגשת בקשה לצו חילוט ועל כן נדרשת החזקת הרכב כמוצג בתיק.

עוד ציינה המשיבה כי התיק טרם עבר לתביעות להכנת כתב אישום מאחר שבמהלך סיום התיק עלה עניין שיש לחקור בגינו את הנאשם. אשר לזימון המבקש נטען כי ניסיונות המשטרה לזמנו לחקירה חוזרת עלו בתוהו, ובעניין זה הפנתה המשיבה למזכרים בתיק.

הבוחן שערך את חוות הדעת מיום 4.12.23 ציין בדיון לפני כי הליקויים שנמצאו אינם ניתנים לתיקון.

אשר לראיות לכאורה -

4. תיק החקירה הוגש לעיוני. כעולה מחומר הראיות, קיימות ראיות לכאורה לכך שברכב התפוס בוצעו שינויים מבניים מהותיים שיש בהם כדי לסכן עוברי דרך.

אפנה בעניין זה למסמכים הבאים:

- דוח הפעולה של השוטר אריאל מטבייב מיום 2.12.23 לפיו במהלך מחסום יזום, על כביש 70, כ-100 מ' מכיכר אבו סנאן, זיהה רכב שנסע על הכביש מצפון לדרום - הכביש מואר היטב, תאורת רחוב פעילה ותקינה, ראות מצוינת, מזג אוויר טוב - וכ-200-300 מ' מהמחסום זיהה שהרכב עוצר יורד לשול ועוצר ולאחר מספר שניות החל בנסיעה לאחור. השוטר שחשד בנהג החל לנסוע לעבר הרכב בניגוד לכיוון התנועה, תוך שמירה על קשר עין רציף והפעלת סירנה. בעת שהגיע לרכב עצר את חזית הניידת מול חזית הרכב, האורות של הרכב נסגרו אך אורות המצוקה עדיין פעלו, השוטר ציין כי זיהה שדלת הנהג נפתחת ויוצא ממנה בחור צעיר. השוטר צעק לשותפו להגיע אליו במהירות כי חשב שהנהג ינסה לברוח. השוטר ציין כי הבחין שמותקנים על הרכב חלקים לא מקוריים וכי הרכב משופר ובוצע שינוי מבנה בהגה נהג. כשהנהג נשאל מדוע נעצר ציין בתחילה כי הרכב התחמם ולאחר מכן טען כי גרר הוריד אותו במקום. השוטר ציין כי עמד במחסום מעל חצי שעה ולא עבר כל גרר בכביש בפרק הזמן הזה. הנהג זוהה בטאבלט, הרכב נבדק ונמצא כי הורד מהכביש על ידי בוחן. הנהג עוכב בגין נהיגה ברכב תחת הורדה, בתחילה סרב לעלות לניידת אולם לאחר שהוזהר שיעצר עלה לניידת.

- דוח הפעולה של השוטר רוסלן קולוסובסקי ממנו עלו דברים דומים.

- 3 תעודות עובד ציבור של שלוחת בוחנים אשר לפיהן צולם הרכב 3 פעמים בנסיעה (ביום 1.12.23 בשעה 1:30 בכביש 70, ביום 25.11.23, בשעה 23:30, בכביש 70 וביום 25.11.23 בשעה 23:26 בכביש 4).

- חוות דעת הבוחן מיום 4.12.23 לפיה הרכב עבר שיפורים ושינויים בכל הקשור למערכת הנעתו (המנוע), הוספת מערכת הזרקת מתנול, וכל זה על מנת להעלות את הספק המנוע. צוין כי בוצעו שינויים במערכת המתלים של הרכב, והרכב הונמך משמעותית. נמצא סדק בשמשה הקדמית של הרכב, מיקום המגב האחורי הוסר ובמקומו הותקן כפתור (כיסוי). עוד צוין כי שונו חגורות הבטיחות ולא ניתן לדעת האם החגורות שהוחלפו יעמדו בתאונה. הותקנו שעונים ומערכות שליטה נוספות ברכב. צוין כי כלל השינויים הופכים את הרכב למוקד סכנה בכביש, לנוסעים ברכב ולמשתמשי הדרך. צוין כי על פי בדיקה הרכב "נבנה" לצורך מרוצים או נהיגה מהירה יותר ממה שהוגדר מלכתחילה.

- הודעת הנהג יחיא ברמכי מיום 5.12.23 לפיה הרכב בבעלותו מדצמבר 2019. בין היתר טען המבקש הודעתו כי נהג ברכב לאחרונה רק לפני כ-4-6 חודשים, עת הורד הרכב מהכביש, וכי אין לו יכולת כספית לתקן הליקויים.

לתיק החקירה צורפו דוחות שנמסרו למבקש בגין נהיגה ברכב, מושא הבקשה, נוכח ליקויים שונים שנמצאו בו בין השנים 2020-2023.

תע"צ משרד התחבורה מיום 4.1.22 לפיו רישיון הרכב פג ביום 7.2.22.

כעולה ממזכר הבוחן גיל קוז'קרו, מיום 3.1.24, הובהר כי לנהג יש פסילה לתקופה של 135 ימים בתיק בית משפט שמספרו 10929-04-22 ולא הפקיד רישיונו. צוין כי הנהג זומן לחקירה חוזרת אולם לא התייצב. השוטר חייג אליו שנית והנהג לא ענה וכן כי בחיוג ממספר מזוהה צוין גם כי אין מענה.

המסכנות

5. מהראיות לכאורה שהונחו לפני עולה כי המבקש נהג באירוע ברכב השייך לו. ברכב בוצעו שינויי מבנה מהותיים ונמצאו ליקויים בטיחותיים משמעותיים, ונהיגה ברכב יש בה כדי לסכן את משתמשי הדרך והנהג. החשדות שמיוחסים למבקש בנסיבות אלה חמורים.

אשר לעברו התעבורתי, המבקש נהג משנת 2010 וצבר לחובתו 32 הרשעות קודמות. 3 הרשעות בגין רכב המשמיע רעש בלתי רגיל עקב ליקוי (2 משנת 2023 ו-1 משנת 2021), 4 הרשעות של נהיגה ברכב לא תקין שהוחלט לאסור את השימוש בו (2 משנת 2023, 1 משנת 2022 ו-1 משנת 2019), הרשעות חוזרות ונשנות של כיסוי או ציפוי שמשת רכב (משנים 2023, 2022, 2021, 2020), תוקף רישיון רכב שפקע למעלה מ-4 חודשים ועד שנה, משנת 2023, נהיגה שלא בכיוון החץ, משנת 2023, מהירות, משנת 2020, שימוש בטלפון, משנים 2022, 2019, רכב לא תקין ללא מתן הודעת אי שימוש, משנת 2020, סטייה מנתיב נסיעה, תוך הפרעה לתנועה, משנת 2020, נהיגה ברכב שניתנה לגביו הודעת אי שימוש, משנת 2019, ועוד.

נסיבות המקרה לצד עברו התעבורתי של המבקש, שכולל עבירות חוזרות ונשנות של נהיגה ברכב לא תקין שהוחלט לאסור את השימוש בו, ועבירות דומות נוספות, מעידים על מסוכנות גבוהה שנשקפת הן מהמשך נהיגת המבקש והן

מהרכב עצמו, נוכח השינויים שלכאורה בוצעו בו.

דין והכרעה

6. סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, קובע כי:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה."

בהתאם לפסיקה, תפיסת חפץ נועדה לשרת 3 תכליות, מניעת ביצוען של עבירות עתידיות, הצגת התפוס כראיה בהליך, ואפשרות חילוט התפוס במקרה של הרשעה (ראו **בש"פ 3434-21 יוסף אלנאשף נ' מדינת ישראל** (15.6.21)).

7. הליך של תפיסת רכוש הוא אמצעי דרסטי, ויש להשתמש בו, באופן זהיר ומדוד, ורק כשאינן "חלופת תפיסה" אחרת שיש בה כדי לצמצם את הפגיעה הקניינית הנגרמת בשל התפיסה (ראו דברי בית המשפט העליון ב**בש"פ 7715/97 חג'י ואח' נ. מדינת ישראל פד"י נב (1), 14, פסקה 7**). על פי הפסיקה יש לאזן בין הפגיעה בזכות הקניין של בעל הרכב, לבין אינטרס הציבור למניעת ביצוען של עבירות נוספות ברכב, חקירתם של עבריינים והעמדתם לדין. האיזון נעשה על פי עקרון המידתיות - הפגיעה בזכות הקניין חייבת להיעשות על פי דין, למטרה ראויה, ובמידה שאינה עולה על הנדרש.

זאת ועוד, גם אם קיימת עילה שהצדיקה מלכתחילה את תפיסת החפץ מלכתחילה, יש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בחלוף זמן, ואם כן, יש לבחון האם קיימת "חלופת תפיסה", שיכולה להגשים את תכלית התפיסה, כך שלא תיווצר פגיעה בלתי מידתית בבעל הקניין (ראו **בש"פ 6686/99 אליהו עובדיה נ. מדינת ישראל פד"י נד (2) 464 פסקה 6**).

8. תפיסת כלי רכב בעבירות תעבורה מבוצעת, לרוב, בעבירות תעבורה חמורות, שכוללות סיכון חיי אדם, ונהיגה פרועה שיש בה כדי לסכן את משתמשי הדרך. במקרים אלה יש יסוד של ממש להתממשות התכליות שנקבעו בסעיף 32 לפסד"פ, מניעת עבירות, שימוש ברכב כראיה במשפט, וחילוט הרכב בסוף ההליך (ראו דברי בית המשפט ב**בפ"מ (חיפה) 2657-08-09 סמנדו יחיאלוב נ' מדינת ישראל** (19.8.09)).

9. בענייננו, אין מחלוקת שהמבקש הוא הבעלים של הרכב.

המבקש טוען כי לא נהג ברכב וכי הרכב עמד בשולי הדרך לאחר שהורד מהגרר.

כעולה מדוחות הפעולה של השוטרים, המבקש בניגוד לטענותיו נהג לכאורה ברכב באירוע וכ-200 מ' לפני המחסום ירד לשול והחל בנסיעה לאחור. השוטרים ציינו כי לא הבחינו בגרר במקום ובעת שהגיעו לרכב הבחינו בשינויים שבוצעו בו והמבקש עוכב.

מחוות דעת הבוחן עולה לכאורה כי ברכב בוצעו שינויי מבנה מהותיים שיש בהם כדי לסכן את ציבור משתמשי הדרך ואת הנהג עצמו. זאת ועוד, למבקש ניתנו בשנים האחרונות דוחות חוזרים ונשנים בגין נהיגתו ברכב, מושא הבקשה, נוכח ליקויים שנמצאו בו וכן נוכח נהיגה ברכב לא תקין שהוחלט לאסור את השימוש בו.

בהינתן האמור, לא ניתן לשלול כי במקרה של הגשת כתב אישום בגין החשד שמיוחס לו, הרכב יידרש כראיה במהלך ההליך. כך גם קיים סיכוי כי אם תוגש בקשה לחילוט הרכב, בסופו של יום יוחלט על חילוט הרכב.

זאת ועוד, נוכח החזרתיות על ביצוע העבירות על ידי המבקש, באותו הרכב, התרשמתי כי קיים חשש ממשי כי במקרה שהרכב ישוחרר יבוצעו בו עבירות תעבורה נוספות.

במכלול נסיבות אלה, האפשרות כי הרכב יהא נחוץ למשיבה כראיה בהליך העיקרי או לצורך חילוטו, במקרה של הגשת כתב אישום, והצורך למנוע הישנות עבירות דומות, אני סבורה כי יש להעדיף את אינטרס הציבור למיצוי הדין ולמניעת עבירות דומות ברכב, על פני אינטרס המבקש בקניינו.

אני סבורה כי הפגיעה שנגרמת למבקש בנסיבות האמורות היא מידתית, ולא ניתן להגשים את תכלית התפיסה בחלופת תפיסה שפגיעתה במבקש פחותה.

אשר לאפשרות שהעלה הסנגור לשחרור הרכב, תיקונו והחזרתו לבדיקת המשטרה, בכפוף לתנאים שיקבע בית המשפט - מעבר לנימוקים שציינתי, בעטים אין מקום להורות על השבת הרכב בשלב זה, הרי שהבוחן שערך את חוות הדעת העיד בדיון כי הליקויים שנמצאו ברכב אינם ניתנים לתיקון, כך שאפשרות השבת מצב הרכב לקדמותו אינה ישימה.

לפיכך, אני מורה כי בשלב זה הרכב התפוס יישאר בחזקת המשיבה.

הבקשה נדחית.

המזכירות תחזיר את תיק החקירה למשיבה.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ו טבת תשפ"ד, 07 ינואר 2024, בהעדר הצדדים.